

https://www.academia.edu/18657723/Music_therapy_as_a_profession_in_Spain_Past_present_and_future (Last accessed: 12.01.2023).

4. Poch, S. Musicoterapia en Psiquiatría. Barcelona : Editorial Médica Jims, 2013. 226 p.
5. Sabbatella, Patricia L. La dimensión transnacional de la Educación: El espacio europeo de educación superior y los estudios musicales en España (The Transnational perspective of Education: The European Higher Education Area and the music studies in Spain). *Musiker*. 2005. Vol. 14. P. 15-33. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11502419.pdf> (Last accessed: 15.01.2023)

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Дудник М.С., здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»

Науковий керівник: Білозерська Г. О., кандидат педагогічних наук, доцент

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Анотація. У статті визначено шляхи використання інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках музичного мистецтва. Визначено, що сучасний урок музичного мистецтва є результативним, якщо у ньому поєднуються традиційні технології та нові інформаційні джерела, інформаційно-комп'ютерні технології, які передбачають використання теле- та радіомовлення, періодики, архівних матеріалів, ресурсів мережі Інтернет, мультимедійних засобів, різноманітних гаджетів, програм та додатків тощо.

Ключові слова: інформаційно-комп'ютерні технології, уроки музичного мистецтва, мультимедіа, музичні програми та додатки.

Постановка проблеми. Протягом останнього десятиліття можна спостерігати інтенсивне поширення інформаційно-комп'ютерних технологій у практично усіх галузях діяльності. Процес інформатизації та комп'ютеризації також охопив сферу освіти. Модернізація системи навчання та виховання, впровадження новітніх інформаційно-комп'ютерних технологій у музичну освіту значно розширили традиційні методи навчання та істотно змінили процес засвоєння знань. Нові методи навчання зробили процес більш інтенсивним, підвищили швидкість сприйняття та глибину розуміння навчального матеріалу.

Отже, використання інформаційно-комп'ютерних технологій та гаджетів

на заняттях з музичного мистецтва в сучасній освіті є **актуальним і необхідним**.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій свідчить про те, що сучасна вітчизняна педагогічна теорія та практика в галузі мистецької освіти веде активний пошук шляхів для покращення методів навчання і проводить інтенсивні дослідження щодо впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій в навчальний процес. Ці питання досліджуються науковцями, такими як Крутій К., Малашевська І.А., Демидова С.К., Переверзов О., Гаврілова Л., Хмарна Л., Чурікова-Кушнір О. та іншими.

Мета статті – полягає в розгляді можливостей використання інформаційно-комп'ютерних технологій під час уроків музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Під час сучасних уроків музичного мистецтва важливо поєднувати традиційні підходи з новими джерелами інформації, включаючи інформаційно-комп'ютерні технології. Це охоплює використання телерадіомовлення, періодики, архівних матеріалів, ресурсів Інтернету, мультимедійних засобів, різноманітних гаджетів, програм та додатків тощо. Використання цих технологій та інструментів робить навчальний процес більш гнучким, розширює зміст та методи навчання, сприяє розвитку музичних здібностей, мислення та уяви учнів. Крім того, це може служити як додатковий матеріал, який можна використовувати для завдань, призначених для різних категорій учнів з різним рівнем підготовки [3, с.153].

Сучасні методики музичного виховання рекомендують послідовність компонентів уроку музичного мистецтва. У випадку з молодшими школярами, інформаційно-комп'ютерні технології можна впровадити на практично кожному етапі уроку, включаючи вхід учнів до класу під музику, музичне вітання, бесіду та слухання музики, розучування та виконання пісні, гру на елементарних музичних інструментах, рухи під музику (танці, пластичне інтонування, диригування, інсценізація, гра), музичні творчі завдання, живописні та літературні творчі завдання та музичну грамоту як необхідну складову структурних елементів, а також вихід із класу під музику [1].

Учням середньої та старшої школи, ймовірно, буде більш ефективним використання інформаційно-комп'ютерних технологій на певних етапах, таких як бесіда та слухання музики, музичні творчі завдання, живописні та літературні творчі завдання, та музична грамота як важливий компонент структурних елементів.

На сьогоднішній день важливо зауважити, що існує значна кількість різноманітних програм, призначених для використання на уроках музичного мистецтва. Ці програми можна класифікувати наступним чином [4]:

- Навчальні програми;
- Музичні енциклопедії;
- Музичні програвачі;
- Музичні конструктори;
- Програми для виконання караоке;
- Музичні ігри та інші.

Можна підсумувати, що урок, на якому використовуються інформаційно-комп'ютерні технології, в своїй формі залишається стандартним уроком, але стає більш технічно вдосконаленим. Широкий вибір інструментів надає сучасним вчителям музичного мистецтва можливість не тільки привести на урок ноти та репродукції картин, збірники поезій та прози в друкованому вигляді, а також з диском або флеш-накопичувачем, на якому міститься велика кількість якісної візуально яскравої інформації.

Використання інформаційно-комп'ютерних технологій та гаджетів дозволяє структурувати навчальний матеріал, враховуючи різні методи навчання та надає можливість реалізувати різні рівні засвоєння навчального матеріалу. Як вказують Малашевська І.А. та Демидова С.К. [4, с. 66], такими рівнями є:

– Ілюстративно-описовий метод передбачає використання візуальних зображень, які ілюструють звичайний наратив вчителя. Ці візуальні елементи можуть використовуватися під час опитування та узагальнення матеріалу. Зазвичай вони супроводжуються аудіо (музичним) матеріалом, що встановлює

настрій та стиль (епоху, школу, композитора), а також використовується як фон, ілюстрація та демонстрація (для сприймання музично-дидактичних творів та їх фрагментів).

- Схематичний метод базується на створенні опорних конспектів або структурно-логічних схем як основи навчання. Цей метод робить навчальний матеріал більш ілюстративним та наочним, додавши рухові елементи.

- Інтерактивний метод поєднує елементи ілюстративного та схематичного підходів, використовуючи різні візуальні матеріали, схеми та анімації, а також залучаючи документи та відривки з різних джерел. Використання анімаційних елементів та ілюстрацій на мультимедійній дошці допомагає учням не лише отримати первинне уявлення про конкретний музичний твір, але і систематизувати засвоєну інформацію.

Вчені відзначають, що використання мультимедійних технологій на сьогоднішній день є найбільш актуальним способом застосування інформаційно-комп'ютерних технологій в освіті, оскільки ці технології дозволяють використовувати мультимедіа як потужний засіб для навчання, який моделює всі аспекти навчального процесу, включаючи організацію та презентацію [2].

За словами О. Переверзова, мультимедійні технології перетворили статичну наочність навчання на динамічну, дозволяючи відстежувати процеси, що відбуваються у часі. Дослідник визначає основні загальні характеристики використання мультимедіа в освітніх цілях, включаючи [10, с.174]:

- Негайний зворотній зв'язок між користувачем і мережею Інтернет.
- Комп'ютерна візуалізація навчальної інформації щодо об'єктів та закономірностей, як у реальному, так і в "віртуальному" світі.
- Архівне зберігання значних обсягів інформації з можливістю передачі, обігу та легкого доступу користувача до центрального сховища даних.
- Автоматизація процесів обчислювальної, інформаційно-пошукової діяльності та обробки результатів навчальних експериментів з можливістю багаторазового повторення фрагментів або самого експерименту.

– Автоматизація процесів інформаційно-методичного забезпечення, організаційного управління навчальною діяльністю і контролю за результатами засвоєння.

К. Крутій підкреслює, що використання мультимедійних засобів поширене в багатьох наукових галузях, але воно недостатньо розглянуте в предметах естетично-художнього спрямування, оскільки не визначені можливості використання комп'ютерних підручників, навчальних посібників, тренінгів інтелекту, вправ для розвитку творчої готовності студентів [7, с. 57].

За словами О.А. Половіна, "вчителю музики, який використовує мультимедійні технології, надаються додаткові методичні інструменти" [9, с. 114].

Застосування мультимедійних технологій під час уроків музичного мистецтва дозволяє учням брати участь в різноманітних видах діяльності, включаючи пошук музичних творів під час вивчення народної творчості, української музичної культури та композицій світових композиторів. Вони також можуть створювати творчі роботи та оформляти результати своїх досліджень у формі мультимедійних презентацій, публікацій та веб-сайтів на певні теми. За словами В.В. Семизорова, використання таких матеріалів у навчальному процесі сприяє розвитку навчальних навичок і вмінь учнів, таких як уміння презентувати свою інформацію перед аудиторією, чітко формулювати свої думки та виконувати ефективний пошукову роботу [11, с. 36].

Урок музики сучасного стилю включає в себе використання не лише актуальних педагогічних методів, але також і різноманітні електронні засоби навчання, включаючи спеціалізовані інструменти та програми для музики [5].

Висновки. Таким чином, використання інформаційно-комп'ютерних технологій та гаджетів на уроках музичного мистецтва дозволяє вчителю гнучко адаптувати та організовувати урок, вдосконалювати методи навчання, і надавати матеріал у більш компактній та візуально яскравій формі, впливаючи на зміст уроку. Щодо учнів, використання інформаційно-комп'ютерних технологій та гаджетів на уроках музичного мистецтва сприяє розвитку їхніх музичних та

творчих здібностей, стимулює розвиток уваги, мислення, пам'яті, творчої уяви та інших аспектів. Цей процес підтримується за допомогою широкого спектру електронних музичних інструментів, спеціальних програм та додатків, які можуть важливо доповнювати арсенал звукових ресурсів та ресурсів для створення музичного контенту.

Список використаних джерел:

1. Білозерська Г. О. Формування розвивального середовища професійної підготовки майбутнього учителя музики: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Г. О. Білозерська; НАПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих. – Київ, 2011. – 23 с.
2. Білозерська Г. О. Критерії та рівні сформованості розвивального середовища професійної підготовки майбутнього вчителя музики. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2011. № 27. С. 210–215.
3. Гаврілова, Л., Хмарна, Л., Чурікова-Кушнір, О. Теоретико-методологічні аспекти моделювання процесу формування медіаграмотності вчителів мистецьких дисциплін у закладах педагогічної освіти. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти, 2(17), 2022. 153–173.
4. Інтерактивні технології навчання: Теорія, досвід: метод, посіб. Авт.-уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. Київ.: А.П.Н., 2019. 136 с.
5. Кравцова Н. Є., Білозерська Г. О., Швець І. Б., Кравченко І. М. Вокально-хорове виконавство як вид інтерактивного музикування майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі професійної підготовки. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Випуск 79. Том 1. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 171-174. <https://doi.org/10.31392/NPU-ps.series5.2021.79.1.36>
6. Крутій К. Інтеграція в шкільній освіті як інноваційне явище, або що треба знати про інтеграцію. «Шкільне виховання». 2018. № 7. С. 3.
7. Крутій К. Л. Перспективне планування роботи з дітьми молодшого шкільного віку за програмою «Дитина в шкільні роки». Запоріжжя : ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2012. 272 с.
8. Музика О., Лопатюк Ю., Белінська Т., Білозерська А., Швець І. М. (2020). Мистецька освіта в контексті сучасного освітнього процесу. Універсальний журнал освітніх досліджень. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.082408> DOI: <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.082408>
9. Половіна О.А. Інтегративна функція мистецтва у формуванні творчої особистості дитини. «Мистецтво та освіта». 2018. № 3 (89). С. 25.
10. Переверзов О. М. Інтеграція мультимедіа технологій в освітньо-виховний процес художньо-графічних факультетів педагогічних ВНЗ. Педагогіка вищої та середньої школи. Кривий Ріг : КДПУ, 2005.С. 174-179.
11. Семизорова В.В. Використання системи «елементарного музикування» Карла Орфа в освітньому процесі шкільного навчального закладу. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 68 с.